

Heilbrigðisráðuneytið
b.t. Svandísar Svavarsdóttur ráðherra
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík

Reykjavík, 20. janúar 2020

Efni: Vegna haldlagningará snyrtivörum sem innihalda CBD

Félag atvinnurekenda (hér eftir „FA“) fer þess á leit við heilbrigðisráðuneytið að það hafi frumkvæði að breytingum á lögum og reglugerðum þannig að enginn vafi sé um það að vörur sem innihalda efnið CBD séu löglegar.

Þann 13. mars 2020 var vörusending félagsmanns FA haldlögð af tollinum og var málið í framhaldinu sent til löggreglunnar. Um er að ræða húðolíur sem innihalda efnið CBD sem unnið er úr kannabisplöntunni. Félagsmanninum var í apríl 2020 tilkynnt af löggreglu að vörurnar hefðu verið sendar í efnagreiningu. Síðan þá hefur málið verið sent fram og til baka á milli löggregluembætta og kom í ljós fyrir skömmu að vörurnar höfðu, 9 mánuðum eftir haldlagningu, ekki enn verið sendar í efnagreiningu.

Í kjölfar haldlagningaráinnar var Umhverfisstofnun send ábending vegna gruns um brot gegn efnalögum nr. 6172013 og reglugerð um snyrtivörur nr. 577/2013. Var það niðurstaða stofnunarinnar að laga þyrfti merkingar varanna en að öðru leyti gerði stofnunin engar athugasemdir. Í afstöðu Umhverfisstofnunar varðandi snyrtivörur með innihaldsefnum úr kannabisplöntunni, dags. 15. janúar 2020., segir enn fremur:

„Hvað kannabidíó (e. cannabidiol, CBD) varðar þá er það ekki talið upp sem bannað efni í snyrtivörum í II. viðauka Evrópureglugerðarinnar um snyrtivörur.

Sérfræðinganeftnd alþjóðaheilbrigðisstofnunarinnar (WHO) um fíkniefni hefur bent á að kannabidiol sé náttúrulegt efni sem finnist í kannabisplöntum, sem reyndar er einnig hægt að framleiða efnarfræðilega, og ekki talið upp í viðaukum alþjóðasamningsins um ávana- og fíkniefni. Kannabidíó sem slíkt fellur því ekki undir alþjóðasamninginn og er leyfilegt sem innihaldsefni í snyrtivörum.“

Það er því afstaða Umhverfisstofnunar að CBD sem unnið er úr öðrum hlutum kannabisplöntunnar en blóm- eða aldinsprotum hennar sé löglegt innihaldsefni snyrtivara. Engu að síður hefur félagsmaður FA sem um ræðir ekki fengið vörur sínar afhentar, hann hefur ekki getað flutt inn fleiri sams konar vörur og hefur stöðu sakbornings samkvæmt lögum um meðferð sakamála nr. 88/2008.

Í þingsályktunartillögu Halldóru Mogensen og fleiri þingmanna um aðgengi að vörum sem innihalda CBD sem lögð var fram á 151. löggjafarþingi veturinn 2020-2021 segir:

Samkvæmt 6. gr. laga um ávana- og fíkniefni, nr. 65/1974, er cannabis (kannabis, marihuana, hass) tilgreint sem ávana- og fíkniefni sem fellur undir 1. mgr. 2. gr. laganna. Tekur ákvæðið hvort tveggja til plantna innan kannabisættkvíslarinnar og þeirra efna sem unnin eru úr þeim plöntum. Vegna skilgreiningar á kannabisi og afleiðum þess sem ávana- og fíkniefnis, eða ávana- og fíknilyfs þegar um er að ræða tilbúin lyf, eru vörur sem innihalda afurðir úr kannabis-plöntunni CBD lyfseðilsskyld, eftirritunarskyld og Z-merkt. Slík lyfverða því aðeins fengin gegn ávísun læknis með sérfræðimenntun.

Núverandi lagaleg staða CBD er óskýr þar sem það er ekki sérstaklega tilgreint í lögum um ávana- og fíkniefni né heldur í reglugerðum settum á grundvelli laganna. Hins vegar hefur CBD (cannabidiol) alla jafna verið skilgreint sem eitt af virkum efnum kannabisplöntunnar, sem flokkast sem ávana- og fíkniefni samkvæmt áðurgreindum lögum. Því má leiða líkur að því að um CBD gildi sömu reglur og um önnur efni sem unnin eru úr kannabisi, þ.e. að einungis sé heimilt að flytja það inn að fengnu markaðsleyfi

Lyfjastofnunar, það sé lyfseðilsskylt, eftirritunarskylt og því Z-merkt. Skýtur þetta skökkvið þegar um er að ræða efni með óumdeilanlegt notagildi og er hvorki ávanabindandi né vímugjafi. [...]

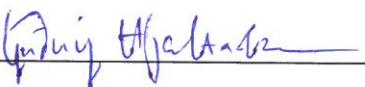
Hægt er með einföldum hætti að vinna virka efnið CBD úr iðnaðarhampi sem inniheldur mjög lítið af eða engin vímugefandi efni. Mörg nágrannarski Íslands hafa farið þá leið að heimila slíka vinnslu og lausasölu á afurðunum þegar styrkleiki virka efnisins THC er innan við skilgreind mörk. Sem dæmi má nefna að í Bretlandi er heimilt að vinna hamp-trefjar, olíu og aðrar vörur úr hampjurt að því gefnu að framleiðandinn hafi leyfi fyrir því og að tiltekin skilyrði um magn THC séu uppfyllt. Þegar kemur að lagasetningu um kannabisvörur hefur Evrópusambandið þegar aðgreint THC frá öðrum vörum sem vinna má úr hampjurtinni. Þannig er ræktun og vinnsla úr hampjurtinni lögleg í mörgum Evrópusambandsríkjum þegar um er að ræða plöntur sem innihalda THC-magn undir skilgreindum mörkum. Þær reglur sem gilda um hvaða vörur megi vinna úr jurtinni og fyrirkomulagið á sölu þeirra fer eftir lögjöf hvers lands. Mörg lönd hafa þegar heimilað aukið aðgengi og aukna markaðssetningu á vörum sem innihalda CBD þegar THC-magn er innan marka.”

Samkvæmt nýlegum dómi Evrópusudómstólsins í máli nr. C-663/18 frá 19. nóvember 2020 er það mat dómstólsins að CBD með THC innihaldi undir 0,02% sé ekki fíkniefni.¹

Það er mat FA að töluverð réttaróvissa sé til staðar sem endurspeglist í vandræðum félagsmanns þess og þá réttarstöðu verði að skýra sem allra fyrst. Framangreind þingsályktunartillaga hefur ekki hlotið afgreiðslu á þingi en FA telur afar brýnt að ráðuneytið grípi til aðgerða, hvað sem samþykkt hennar líður, þar sem sú réttaróvissa sem núverandi ástand skapar skaðar hagsmuni fyrtækja. Rétt er að benda á að heilbrigðisráðherra hefur nú þegar tekið skref í átt að lögleiðingu CBD með breytingu á reglugerð nr. 233/2001 um ávana- og fíkniefni og önnur eftirlitsskyld efni sem gerir innflutning, meðferð og vörslu fræja til ræktunar iðnaðarhamps mögulega.

Í ljósi þess tjóns sem félagsmaður FA hefur orðið fyrir vegna halldlagningar vörusendingarinnar og þar sem hann hefur nú haft stöðu sakbornings í 10 mánuði er þess óskað að málið verði afgreitt sem forgangsmál.

Virðingarfyllst,

_____
Guðný Hjaltadóttir, lögfræðingur FA

¹ „However, it must be observed that it follows from the elements in the file before the Court, which are summarised in paragraph 34 of the present judgment, that the CBD at issue in the main proceedings does not appear to have any psychotropic effect or any harmful effect on human health on the basis of available scientific data. Moreover, according to those elements in the file, the cannabis variety from which that substance was extracted, which was grown in the Czech Republic lawfully, has a THC content not exceeding 0.2%. [...] It follows that the CBD at issue in the main proceedings is not a drug within the meaning of the Single Convention.“